

Експертний висновок
до законопроекту «Про національні та міжнародні санкції»
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про національні та міжнародні санкції» (реєстраційний № 4454 від 03.12.2020) (далі – проект Закону), внесений на розгляд народним депутатом України Наливайченком В. О.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується визначити мету, сферу, принципи та підстави застосування санкцій, види санкцій, статус центрального органу виконавчої влади з питань контролю та реалізації санкційної політики, порядок застосування, скасування та внесення змін до санкцій, а також відповідальність за порушення законодавства про санкції.

При цьому прикінцевими та перехідними положеннями проекту Закону пропонується визнати таким, що втратив чинність Закон України від 14 серпня 2014 № 1644-VII «Про санкції».

Водночас до проекту Закону маємо зауважити таке.

Положеннями статті 5 проекту Закону пропонується визначити Мінфін центральним органом виконавчої влади з питань контролю та реалізації санкційної політики, наділивши його відповідними додатковими повноваженнями щодо:

- внесення на розгляд Ради національної безпеки і оборони України пропозицій щодо застосування, скасування та внесення змін до національних санкцій;
- здійснення контролю та моніторингу застосування санкцій;
- створення Єдиного Державного реєстру санкцій;
- забезпечення нормативно-правового регулювання санкційної політики;
- застосування фінансових санкцій (штрафів) за порушення цього Закону;
- здійснення перевірки пов'язаних осіб.

При цьому пояснювальна записка до законопроекту не містить ґрунтовних підстав покладення саме на Міністерство фінансів України та Держфінмоніторинг зазначених функцій.

Слід зазначити, що Законом України «Про національну безпеку України» визначаються та розмежовуються повноваження державних органів у сферах національної безпеки і оборони.

Згідно зі статтею 14 цього Закону координацію у сферах національної безпеки і оборони здійснює Рада національної безпеки і оборони України відповідно до статті 107 Конституції України та Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України».

Разом з тим, відповідно до Положення про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459, Мінекономіки згідно з покладеними на нього завданнями:

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000009E0E2F0014838300](#)

Підписувач [Драганчук Юрій Олегович](#)

Дійсний з [24.04.2020 13:01:11](#) по [24.04.2022 13:01:11](#)

Міністерство фінансів України

14020-04-3/40918 від 30.12.2020

застосовує до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України та іноземних суб'єктів господарювання діяльності спеціальні санкції, передбачені Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність»;

забезпечує в установленому порядку захист економічних прав і законних інтересів України, її суб'єктів господарювання;

веде облік іноземних компаній, які застосовують до України обмежувальну ділову практику або несумлінно виконують зобов'язання перед Україною та українськими партнерами;

виявляє факти або загрози застосування органами іноземних держав, митними союзами або економічними угрупованнями антидемпінгових, компенсаційних та спеціальних захисних заходів до товарів походженням з України, вживає заходів з метою захисту інтересів суб'єктів господарювання України в антидемпінгових, антисубсидійних та спеціальних захисних розслідуваннях, що проводяться іноземними державами щодо української продукції;

проводить в установленому порядку розслідування з метою встановлення фактів дискримінаційних та/або недружніх дій з боку інших держав, митних союзів чи економічних угруповань щодо законних прав та інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України.

При цьому слід зазначити, що пунктом 2 Плану організації виконання Указу Президента України від 14 травня 2018 р. № 126 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 травня 2018 року «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів 30.05.2018 (протокол № 20), та відповідно до низки доручень Кабінету Міністрів України на Мінекономіки було покладено ряд завдань щодо удосконалення законодавства у сфері санкційної політики держави.

Крім того, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1069 утворено міжвідомчу робочу групу з розгляду проблемних питань щодо вдосконалення законодавства у сфері застосування, реалізації і моніторингу спеціальних обмежувальних заходів (санкцій) та затверджено Положення про неї.

Одним із основних завдань Міжвідомчої робочої групи є підготовка проектів нормативно-правових актів щодо удосконалення законодавства з питань застосування, реалізації і моніторингу санкцій з метою уникнення проблем під час практичної реалізації його положень.

З урахуванням рекомендацій Міжвідомчої робочої групи Мінекономіки розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про санкції», положеннями якого пропонується удосконалення процедури застосування, реалізації і моніторингу санкцій.

При цьому, вищевказаним законопроектом передбачається визначити Мінекономіки уповноваженим органом з формування та реалізації державної політики у сфері застосування санкцій.

Водночас слід зазначити, що 02.12.2020 відбулися спільні комітетські слухання на тему: «Застосування, реалізація і моніторинг спеціальних

економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)». Під час комітетських слухань було обговорено проблемні питання щодо санкційної політики держави, у тому числі, поінформовано учасників комітетських слухань про підготовлений законопроект.

Зважаючи на викладене, пропозиція щодо визначення Міністерства фінансів України центральним органом виконавчої влади з питань контролю та реалізації санкційної політики не підтримується.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не має прямого впливу на дохідну чи видаткову частину Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків з державного бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не впливає на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді та не потребує внесення до нього змін.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект узгоджується із законами, що регулюють бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не може бути підтриманий в запропонованій редакції.

**Заступник Міністра фінансів України
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК